

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4ECdo/310/2013
Identifikačné číslo spisu:	7598899509
Dátum vydania rozhodnutia:	26.03.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Eva Sakálová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7598899509.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného CASSOVIA METAL investičný fond, a.s. Košice v likvidácii, posledne so sídlom Košice, Hlavná 108, IČO: 31 693 857, proti povinnému T., bývajúcemu v Q., o vymoženie 41,49 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 0 Er 1062/1998, o dovolaní spoločnosti EUROINVESTOR s.r.o., so sídlom vo Vranove nad Topľou, Hronského 1811, IČO: 36 703 591, zastúpenej AK NOVIKMEC s.r.o., Advokátska kancelária Vranov nad Topľou, so sídlom Rázusova 125, IČO: 36 868 701, zastúpená JUDr. Zuzanou Adamovou Tomkovou, advokátkou a konateľkou, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 28. júna 2012, sp. zn. 12 CoE 71/2012, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Povinnému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Košice - okolie uznesením zo 4. februára 2012 č.k. 0 Er 1062/1998-18 nepovolil zmenu oprávneného, keď mal za to, že oprávnený CASSOVIA METAL investičný fond, a.s. Košice v likvidácii, posledne so sídlom Hlavná 108, Košice, IČO: 31 693 857 (ďalej len „oprávnený“) bol dňa 27. októbra 2010 z obchodného registra vymazaný na základe ukončenia likvidácie ku dňu 31. augusta 2010, čím zanikol a preto nemôže byť ďalej účastníkom konania, pričom ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť. Ak spoločnosť EUROINVESTOR s.r.o., so sídlom Hronského 1811, Vranov nad Topľou, IČO: 36 703 591 (na ktorú bola pohľadávka postúpená spoločnosťou INKASO Pohľadávok, spol. s r.o., so sídlom Jiráskova 12, Lučenec, IČO: 36 039 039, ktorá ju získala na základe postúpenia od pôvodného oprávneného) návrh na zmenu oprávneného podala 16. novembra 2011, urobila tak po dni, keď došlo k zániku oprávneného. Preto podľa § 251 ods. 4, § 92 ods. 2, 3, § 103, § 19, § 20 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a § 18 ods. 1, § 19a ods. 2, § 20a ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „O.z.“) nepripustil zmenu na strane oprávneného.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie spoločnosti EUROINVESTOR, uznesením z 28. júna 2012 sp. zn. 12 CoE 71/2012 podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil,

v celom rozsahu sa stotožniac s jeho odôvodnením a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalej uviedol, že podľa prechodného ustanovenia § 238 Exekučného poriadku, v exekučných konaniach začatých pred 1. septembrom 2005, postup pri podaní návrhu na rozhodnutie o pripustení zmeny účastníka, ako aj postup súdu pri rozhodnutí o tejto zmene sa nemôže spravovať teraz s platným ustanovením § 37 ods. 3 Exekučného poriadku, ale treba postupovať podľa ustanovenia § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. Z obsahu spisu mal za preukázané, že návrh na zmenu účastníka na strane oprávneného bol spoločnosťou EUROINVESTOR podaný potom, čo pôvodný oprávnený stratil spôsobilosť byť účastníkom konania, lebo k jeho zániku došlo výmazom z obchodného registra ku dňu 27. októbra 2010 a keďže aj v exekučnom konaní oprávnený je disponentom konania, musí vyjadriť súhlas s návrhom v zmysle § 92 ods. 2 a 3 O.s.p., ak ho podáva postupník, ktorý má vstúpiť na jeho miesto. Z uvedeného vyplýva, že návrh na zmenu účastníkov možno urobiť len dovtedy, kým má pôvodný oprávnený spôsobilosť byť účastníkom konania, lebo iba v tomto prípade je možné, aby vyjadril súhlas s takýmto návrhom, resp. takýto návrh sám aj podal. V čase, keď oprávnený mal spôsobilosť byť účastníkom konania, sám návrh na zmenu účastníka podľa ustanovenia § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. nepodal a takýto návrh v tom čase (do výmazu oprávneného z obchodného registra) nepodal ani postupník spoločnosť EUROINVESTOR. Ak potom súd prvého stupňa nepripustil zmenu na strane oprávneného, rozhodol vecne správne a odvolací súd jeho rozhodnutie potvrdil.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie spoločnosť EUROINVESTOR, v ktorom navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací zrušil uznesenie odvolacieho aj prvostupňového súdu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie alebo aby napadnuté uznesenie zmenil tak, že povolí zmenu účastníka konania na strane oprávneného. Pripustnosť dovolania dovolať odôvodnil podľa § 237 písm. f) O.s.p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Podľa názoru dovolať mu odvolací súd svojim rozhodnutím vydaným v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky odňal prístup k súdu a tým aj právo na spravodlivý proces. Odňatie možnosti konať pred súdom videl dovolať v tom, že súdy nepovolili zmenu účastníka konania na strane oprávneného napriek tomu, že dovolať a jeho právny predchodca splnili všetky zákonné predpoklady pre vstup dovolať do konania na strane oprávneného. Mal za to, že z § 37 Exekučného poriadku účinného do 31. augusta 2005, ako aj z praxe súdnych exekútorov vyplýva, že k zmene osoby oprávneného postačovalo oznámiť súdnemu exekútorovi, že došlo k prevodu práv z exekučného titulu na inú osobu a preukázať mu listiny o prevode práva z exekučného titulu na túto osobu. Keďže v prejednávanej veci sa tak stalo ešte v roku 2006 (listom z 15. marca 2006 oznámila spoločnosť INKASO Pohľadávok súdnemu exekútorovi postúpenie vymáhanej pohľadávky a pripojila aj zmluvu o postúpení pohľadávky z 22. decembra 2005), mal súd ako s novým oprávneným konať so spoločnosťou INKASO Pohľadávok, keďže táto spoločnosť sa stala účastníkom konania ex lege. Súd nemal preto rozhodovať o zmene účastníka z pôvodne oprávneného na dovolať, ale z oprávneného INKASO Pohľadávok na dovolať. Ďalej mal za to, že ak by sa vychádzalo aj z druhej alternatívy prezentovanej prvostupňovým a odvolacím súdom v danej veci, podľa ktorej na zmenu účastníka konania je potrebné osobitné rozhodnutie exekučného súdu, bol ich postup neprípustný. Svedčí o tom rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 1 Obdo V 45/2007, ktorým najvyšší súd vyhovel dovolaniu podanému novým navrhovateľom. Najvyšší súd v predmetnom rozhodnutí potvrdil názor o prípustnosti zmeny účastníka konania po tom, čo pôvodný účastník zanikol, avšak návrh na zmenu bol podaný ešte pred zánikom účastníka. V prejednávanej veci spoločnosť INKASO Pohľadávok ako aj pôvodný oprávnený ešte v roku 2006 oznámili súdnemu exekútorovi postúpenie pohľadávky a navrhli zmenu oprávneného. V prípade aplikácie Exekučného poriadku platného po 1. septembri 2005 podáva návrh na zmenu účastníka konania súdny exekútor, ktorý má na to stanovenú subjektívnu lehotu 14 dní. Exekútor je touto lehotou viazaný aj v prípadoch, keď sa o skutočnosti zakladajúcej procesné nástupníctvo dozvedel inak, ako oznámením zo strany účastníka konania. Podľa tejto zákonnej úpravy exekútor bol povinný doručiť exekučnému súdu návrh na zmenu oprávneného. Exekútor však nekonal od roku 2006 a túto svoju nečinnosť zdôvodnil údajnou nemožnosťou identifikácie pohľadávok z predložených zmlúv a ich príloh. Spoločnosť INKASO Pohľadávok však exekútorovi predložila overenú kópiu zmluvy o postúpení pohľadávok spolu s prílohou, z ktorej bolo možné jednoznačne identifikovať príslušnú

pohľadávku, keďže každá pohľadávka bola označená dlžnou sumou a menom povinného. Otázkou zámény účastníkov konania v prípade výmazu pôvodného účastníka konania z obchodného registra sa najvyšší súd zaoberal tiež v rozhodnutí R 65/1996. Konštatoval v ňom, že v prípadoch, kedy účastník konania zanikol výmazom z obchodného registra pred začatím konania, neprichádza do úvahy zámena účastníkov alebo pristúpenie do konania podľa § 92 O.s.p., pretože takýto postup je možný len za predpokladu, že účastník, ku ktorému alebo na miesto ktorého mal vstúpiť niekto iný, mal spôsobilosť byť účastníkom konania v čase jeho začatia. Z citovaného rozhodnutia je zrejmé, že najvyšší súd síce odmietol zámenu účastníka konania, ktorý zanikol výmazom z obchodného registra pred začatím konania, ale zároveň priamo potvrdil takýto procesný postup v prípade, že k zániku účastníka výmazom z obchodného registra došlo až po začatí konania. Ďalej dovolateľ namietal tiež nepreskúmateľnosť odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia, keďže odvolací súd podľa jeho názoru neodpovedal na podstatné a právne významné dôvody odvolania, ale sa obmedzil len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia.

Účastníci konania sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas na tento procesný úkon oprávnený subjekt zastúpený právnickou osobou založenou na výkon advokácie (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), skúmal najskôr, či dovolanie je prípustné, pretože podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, len pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenskostí [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak za a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolateľom napadnuté uznesenie nevykazuje znaky uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. a preto nemožno vyvodiť prípustnosť dovolania z týchto ustanovení.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť skúmať, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia (§ 242 ods. 1 O.s.p.), ktoré zistenie by viedlo k záveru, že dovolanie je prípustné bez ohľadu na spôsob jeho rozhodnutia, neobmedzil sa dovolací súd na skúmanie prípustnosti dovolania len podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., ale zaoberal sa i otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, o prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je však významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je záver (zistenie) dovolacieho súdu, že k takejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolateľ existenciu procesných väd konania podľa § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a procesné

vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Z vymenovaných procesných vád je v dovolaní výslovne namietaná vada podľa § 237 písm. f/ O.s.p., t.j., že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnomu predpisu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníkov občianskeho súdneho konania. Vady zakladajúce zmätočnosť súdneho konania, ktoré zaviniť súd svojím procesným postupom v rozpore so zákonom, spravidla účastníkovi konania odnímajú možnosť konať pred súdom, pretože mu bránia v realizácii tých procesných práv, ktoré Občiansky súdny poriadok priznáva na účelne uplatnenie alebo bránenie práva proti druhej strane v spore. Výdanie zmätočného rozhodnutia bez ďalšieho nemá svoje právne opodstatnenie, preto je vždy nevyhnutné takéto rozhodnutie zrušiť najmä z hľadiska ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie.

Postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom zakladá porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (porovnaj napr. III. ÚS 156/06, III. ÚS 331/04, II. ÚS 174/04). Z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky tiež vyplýva, že ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/94).

Preskúmaním veci dospel dovolací súd k záveru, že konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté vadou majúcou za následok odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Podľa § 251 ods. 4 O.s.p. na výkon rozhodnutia a exekučné konanie podľa osobitného predpisu sa použijú ustanovenia predchádzajúcich častí, ak tento osobitný predpis neustanovuje inak. Rozhoduje sa však vždy uznesením. Podľa § 92 ods. 2 O.s.p. ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže navrhovateľ alebo ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené, alebo na koho prešli, navrhnúť, aby do konania na miesto doterajšieho účastníka vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli. Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia súd vyhovie návrhu, ak sa preukáže, že po začatí konania nastala právna skutočnosť uvádzaná v odseku 2, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto navrhovateľa; súhlas odporcu alebo toho, kto má vstúpiť na jeho miesto, sa nevyžaduje. Právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú zachované.

Podľa § 238 ods. 1 prechodných a záverečných ustanovení zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) účinných od 1. septembra 2005, konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak. Podľa ods. 2 citovaného §-u ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1, sa použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005.

Podľa § 37 ods. 3 Exekučného poriadku do účinnosti novely vykonanej zák. č. 341/2005 Zb. t.j. do 31. augusta 2005, proti inému než tomu, kto je v rozhodnutí označený ako povinný, alebo v prospech iného než toho, kto je v rozhodnutí označený ako oprávnený, možno vykonať exekúciu, len ak sa preukázalo, že naňho prešla povinnosť alebo právo z exekučného titulu (§ 41). Podľa ods. 4 citovaného §-u prechod povinnosti alebo práva možno preukázať len listinou vydanou alebo overenou oprávneným orgánom, ak nevyplýva priamo z právneho predpisu. Podľa § 37 ods. 3 Exekučného poriadku od účinnosti novely vykonanej zákonom č. 341/2005 Zb., proti inému než tomu, kto je v rozhodnutí označený ako povinný, alebo v prospech iného než toho, kto je v rozhodnutí označený ako oprávnený, možno vykonať exekúciu, len ak sa preukázalo, že naňho prešla povinnosť alebo právo z exekučného titulu podľa § 41. Ak nastanú skutočnosti, na ktorých základe dochádza k prevodu alebo prechodu práv a povinností

vyplývajúcich z exekučného titulu, sú účastníci konania povinní bez zbytočného odkladu písomne oznámiť tieto skutočnosti exekútorovi. Oznámenie musí byť doložené listinou preukazujúcou prevod alebo prechod práv alebo povinností. Návrh na pripustenie zmeny účastníkov konania je exekútor povinný súdu doručiť v lehote 14 dní odo dňa, keď sa o týchto skutočnostiach dozvedel. Súd rozhodne do 60 dní od doručenia návrhu uznesením. Rozhodnutie sa doručí exekútorovi, oprávnenému a povinnému, ktorí sú označení v exekučnom titule, a tomu účastníkovi, na ktorého právo alebo povinnosť prešla. Podľa ods. 4 citovaného §-u, ak k prevodu alebo prechodu práv alebo povinností z exekučného titulu dôjde po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie, pokračuje exekútor vo vykonávaní exekúcie na základe pôvodného poverenia, ku ktorému priloží originál alebo osvedčenú fotokópiu listiny preukazujúcej prevod alebo prechod práv a povinností.

Podľa § 103 O.s.p. súd kedykoľvek za konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 19 O.s.p. spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti, inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Podľa § 20a ods. 2 O.s.p. právnická osoba zapísaná v obchodnom registri zaniká dňom výmazu z tohto registra

Z dovolania vyplýva, že súdy zúčastnené na rozhodovaní mali dovolateľovi odňať možnosť konať pred súdom tým, že nepovolili zmenu účastníka konania na strane oprávneného napriek tomu, že dovolateľ a jeho právny predchodca splnili všetky zákonné predpoklady pre vstup dovolateľa do konania na strane oprávneného.

S uvedeným názorom dovolateľa sa dovolací súd nestotožnil.

Dovolací súd uvádza, že prvostupňový ako i odvolací súd na zistený skutkový stav správne aplikovali ustanovenie § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. Exekučné konanie v predmetnej veci sa začalo v roku 1998 a podľa prechodného ustanovenia § 238 ods. 1 Exekučného poriadku konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak. Ustanovenie § 37 ods. 3 a 4 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. augusta 2005 otázku procesného nástupníctva v exekučnom konaní riešilo len čiastočne. Ustanovovalo, že exekúciu možno vykonať aj proti inému, než tomu, kto je v rozhodnutí označený ako povinný, alebo v prospech iného, než toho, kto je v rozhodnutí označený ako oprávnený, ak sa preukázalo, že na takú osobu prešla povinnosť alebo právo z exekučného titulu. Prevod alebo prechod práv alebo povinností pokiaľ nevyplyval priamo z právneho predpisu, bolo potrebné preukázať listinou vydanou alebo overenou oprávneným orgánom. Citované ustanovenie však neupravovalo konkrétny postup účastníkov exekučného konania, súdneho exekútora a exekučného súdu pre prípad, že k prevodu alebo prechodu práv alebo povinností z exekučného titulu po začatí exekučného konania aj došlo. Z ustanovenia § 251 ods. 4 O.s.p. vyplýva, že na exekučné konanie sa použijú ustanovenia v prvej až piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, ak Exekučný poriadok neustanovuje inak. V praxi to znamená, že pokiaľ Exekučný poriadok určitú procesnú situáciu nerieši, tak sa na jej riešenie použijú príslušné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. V danom prípade to znamenalo potrebu aplikovať ustanovenia § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. o zmene účastníka konania. S účinnosťou od 1. septembra 2005 bolo zavedené nové znenie § 37 ods. 3 Exekučného poriadku, ktorým sa účastníkom exekučného konania uložila oznamovacia povinnosť ohľadom existencie právnych skutočností zakladajúcich prevod alebo prechod práv a povinností vyplývajúcich z exekučného titulu a exekútorovi povinnosť na základe takéhoto oznámenia podať na súd návrh na pripustenie zmeny účastníctva. V zmysle prechodných ustanovení § 238 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku však toto ustanovenie nie je možné aplikovať na exekučné konania začaté pred 1. septembrom 2005, čo je aj posudzovaný exekučný prípad.

Dovolateľ správnosť svojho výkladu ustanovenia § 37 ods. 3 a 4 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. augusta 2005 odôvodňuje okrem iného i ustálenou praxou súdnych exekútorov v tom čase, t.j.

zrejme do nadobudnutia účinnosti novely Exekučného poriadku, uskutočnenej zák. č. 341/2005 Z.z. Tvrdí pritom, že na zmenu oprávneného alebo povinného stačilo oznámiť súdnemu exekútorovi, že došlo k prevodu alebo prechodu práv alebo povinností z exekučného titulu na inú osobu a predložiť listinu, ktorá túto skutočnosť preukazovala. Okolnosti prejednávanej veci však priamo potvrdzujú problematickosť takéhoto výkladu zákonných ustanovení. Tvrdený prevod alebo prechod práv z exekučného titulu sa môže stať predmetom sporu tak, ako tomu bolo aj v danom prípade, keď exekútor pokračoval v konaní s pôvodným oprávneným, pretože usúdil, že zmluva o postúpení pohľadávok a ani jej neoverená príloha neobsahovali dostatočnú špecifikáciu postupovanej pohľadávky. Túto otázku však exekútor nebol oprávnený sám riešiť. Len súd môže posúdiť, či okolnosti uvádzané v oznámení, sú spôsobilé privodiť prevod alebo prechod práv alebo povinností z exekučného titulu a či predložené listiny sukcesiu do práv a povinností oprávneného alebo povinného aj preukazujú. Správnosť záverov exekučného súdu, ako súdu rozhodujúceho v prvom stupni, môže byť následne preskúmaná v rámci odvolacieho konania (keďže nejde o uznesenia podľa osobitného zákona - Exekučného poriadku; viď § 202 ods. 2 O.s.p. a judikát R 6/2003) a za istých okolností aj konania dovolacieho. Je však neakceptovateľné, aby bol súd viazaný tým, ako otázku procesného nástupníctva v exekučnom konaní posúdil súdny exekútor. Pokiaľ teda aj prax účastníkov exekučného konania a súdnych exekútorov pred nadobudnutím účinnosti zák. č. 341/2005 Z.z. bola taká, ako uvádza dovolateľ, nebola správna a ani v súlade so zákonom a už vôbec nie záväzná pre súd rozhodujúci o návrhu na zmenu účastníka konania, keďže aj v exekučnom konaní platí, že právne záväzný výklad zákona podáva výlučne súd.

Dovolateľ ďalej namietal, že aj keby bol správny názor, podľa ktorého je na zmenu účastníka konania potrebné osobitné rozhodnutie exekučného súdu, súdy zúčastnené na rozhodovaní neprípustne skúmali trvanie podmienok konania u pôvodného oprávneného po tom, čo im bola oznámená a preukázaná hmotnoprávna sukcesia do práva pôvodného oprávneného a doručený návrh na zmenu oprávneného spolu so súhlasom nového oprávneného so vstupom do konania. Odvolával sa pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 1 Obdo V 45/2007, ktorý skutkovo a právne v obdobnej veci konštatoval existenciu vady podľa § 237 písm. f/ O.s.p. spočívajúcu v tom, že súd nepripustil zmenu účastníka konania na strane navrhovateľa z dôvodu výmazu pôvodného navrhovateľa z obchodného registra pred rozhodnutím súdu o zmene účastníka konania. Podľa jeho názoru najvyšší súd s týmto rozhodnutím potvrdil názor o prípustnosti zmeny účastníka konania potom, čo pôvodný účastník zanikol, avšak návrh na zmenu bol podaný ešte pred zánikom účastníka. K tomuto dovolací súd uvádza, že medzi predmetným prípadom a prípadom, ktorý riešil najvyšší súd v konaní pod sp. zn. 1 Obdo V 45/2007 je jeden podstatný rozdiel, ktorý spočíva v tom, že v predmetnej veci návrh na zmenu účastníka konania nepodal doterajší účastník konania, ale osoba, ktorá o sebe tvrdí, že na ňu prešlo právo z exekučného titulu. Podľa § 92 ods. 2 O.s.p. je aj taká osoba oprávnená navrhnúť zmenu účastníka, pričom v návrhu je inkorporovaný aj jej súhlas so vstupom do konania na strane oprávneného. Súhlas povinného sa nevyžaduje bez ohľadu na to, či sa navrhuje zmena oprávneného alebo povinného. Preto súd ani nezisťuje stanovisko tejto osoby k navrhovanej zmene účastníka. Iná je však situácia v prípade oprávneného ako osoby, ktorá svojim návrhom na vykonanie exekúcie iniciovala začatie exekučného konania. V súlade s dispozičnou zásadou, ktorá ovláda aj exekučné konanie platí, že oprávnený musí s navrhovanou zmenou účastníka súhlasiť. Nie je mysliteľné, aby súd pripustil zmenu oprávneného účastníka konania bez jeho vedomia alebo dokonca proti jeho vôli. Preto je potrebné, aby v prípade, keď zmenu navrhuje osoba, ktorá mala vstúpiť na miesto oprávneného, si súd vyžiadal stanovisko oprávneného, teda toho, kto má z konania vystúpiť. V prejednávanej veci takéto stanovisko nebolo možné zabezpečiť vzhľadom k tomu, že pôvodne oprávnený zanikol bez právneho nástupcu. V prípade, ktorý najvyšší súd prejednával pod sp. zn. 1 Obdo V 45/2007 podal návrh na zmenu navrhovateľa sám navrhovateľ skôr, ako bol vymazaný z obchodného registra. Prejavil tým vôľu vystúpiť z konania a ďalej nebyť účastníkom konania. Preto dovolací súd mohol konštatovať: „ak miesto doterajšieho navrhovateľa sa uvoľnilo pred skončením konania, dôvodne na jeho miesto môže vstúpiť dovolateľ, ktorý túto vôľu prejavil ešte v čase, keď navrhovateľ existoval.“

V predmetnej veci v čase, keď pôvodne oprávnený ešte existoval, tento sám nepodal návrh na zmenu oprávneného, ktorý by spĺňal kritéria podľa § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. a ako vyplýva z vyššie uvedeného výkladu, oznámenie spoločnosti INKASO Pohľadávok z 15. marca 2006, adresované súdnemu

exekútorovi, nebolo spôsobilé privodiť zmenu účastníka exekučného konania na strane oprávneného. Kvalifikovaný návrh na zmenu oprávneného bol súdu doručený až v čase, keď pôvodne oprávnený už neexistoval. Preto ak prvostupňový súd takýto návrh zamietol a odvolací súd jeho rozhodnutie potvrdil, neodňali súdy svojim postupom účastníkovi konania možnosť konať pred súdom ani právo na spravodlivý súdny proces a prístup k súdu.

Dovolací súd sa nestotožnil ani s námietkami dovolateľa o údajnej nepreskúmateľnosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Odvolací súd podľa jeho názoru neodpovedal na podstatné a právne významné dôvody odvolania, ale sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p., keď skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa doplnením ďalších dôvodov, pre ktoré toto rozhodnutie potvrdil. Odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia dalo odpoveď na relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany odvolateľa, keď v dostatočnom rozsahu zodpovedalo, prečo nemohlo byť vyhovené jeho návrhu na zmenu oprávneného a exekúcia bola ako neprípustná zastavená. Okolnosť, že táto odpoveď neúspešného dovolateľa neuspokojila, neznamená, že odôvodnenie nespĺňa náležitosti zákonného rozhodnutia podľa § 157 ods. 2 O.s.p. Za odňatím možnosti konať pred súdom nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv či požiadaviek dovolateľa.

Aj Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 78/05 potvrdil, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá dať odpoveď na každú námietku alebo argument uvedený v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť a ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Podľa názoru dovolacieho súdu, skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v posudzovanom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pretože odôvodnenie odvolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu ako celok spĺňa požiadavky zákona na odôvodnenie rozhodnutia.

Keďže ustanovenie § 237, § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu Košice zo dňa 28. júna 2012 sp. zn. 12 CoE 71/2012 nepripúšťajú, bolo potrebné tento opravný prostriedok odmietnuť podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p.

V dovolacom konaní vzniklo povinnému právo na náhradu trov dovolacieho konania proti dovolateľovi, ktorý úspešný nebol (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd mu však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože v dovolacom konaní návrh na ich priznanie nepodal (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.